

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Contactpersoon	Telefoonnummer
Erik Van Engelen (Cft)	+5999 461 9081
Datum	E-mail
5 september 2012	info@cft.an
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201200827	
Pagina	Bijlagen
1/12	-

Onderwerp
Reactie Cft tweede uitvoeringsrapportage inclusief de vier voorwaarden

Geachte heer Tuitt,

Op 16 augustus 2012 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de tweede uitvoeringsrapportage (UR) over het tweede kwartaal van 2012 van Sint Maarten ontvangen. In deze tweede UR is tevens een reactie opgenomen op ons advies bij de eerste begrotingswijziging 2012. Daarnaast heeft het Cft als onderdeel van deze tweede UR nadere informatie ontvangen ten aanzien van de vier voorwaarden die het Cft heeft gesteld in het traject rond het opstellen van de begroting 2012 en waarvan het Cft in het advies bij de eerste begrotingswijziging 2012 de deadline heeft gesteld op 1 september.

Op 15 augustus heeft het Cft van u een eerste concept ontvangen van de ontwerpbegroting 2013 van Sint Maarten voor ambtelijk overleg. Zowel de UR als de nadere informatie ten aanzien van de vier voorwaarden zijn tijdig ontvangen. De ontwerpbegroting dient volgens de Staatsregeling van Sint Maarten op 1 september naar de Staten verzonden te worden. Dat zal dit jaar wederom niet lukken, maar de ambtelijke afstemming vindt dit jaar eerder en gestructureerder plaats dan in het verleden, hetgeen een positieve ontwikkeling is waarover het Cft zijn waardering wil uitspreken.

In het vervolg van deze brief zal het Cft achtereenvolgens ingaan op de tweede UR en de ontvangen informatie ten aanzien van de vier voorwaarden. Onze reactie op de ontwerpbegroting 2013 ontvangt u in een separaat schrijven. Nadat de ontwerpbegroting 2013 voor advies conform artikel 11.1 van de Rijkswet aan het Cft is voorgelegd, zal het Cft hierover binnen de gestelde termijn van twee weken formeel adviseren.

**College financieel toezicht Curaçao en
Sint Maarten**
De Rouvilleweg 39
Curaçao

Telefoon (+5999) 461 9081
Telefax (+5999) 461 9088
E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

1. Tweede uitvoeringsrapportage 2012

1.1 Tijdigheid

De tweede UR dient conform de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet) uiterlijk zes weken na afloop van het kwartaal te worden ingediend bij het Cft en de Staten. Het Cft is verheugd de tweede UR tijdig te hebben ontvangen. Het Cft gaat er voorts vanuit dat de tweede UR, conform de bepalingen van de Rijkswet, ook aan de Staten van Sint Maarten is aangeboden. Omwille van een volledige informatievoorziening aan de Staten heeft het Cft dan ook besloten om vanaf heden een afschrift van zijn adviezen op de uitvoeringsrapportages aan de Staten te sturen.

1.2 Volledigheid van de uitvoeringsrapportage

Het Cft hanteert bij de beoordeling van de volledigheid van de UR de in de Rijkswet opgenomen vereiste onderwerpen. Al deze onderwerpen zijn in de tweede UR opgenomen, echter het Cft wil hierbij de volgende kanttekeningen plaatsen:

1. In tegenstelling tot de eerste UR is nu wel informatie opgenomen over de resterende verplichtingenruimte, maar ontbreekt de toelichting op mee- en tegenvallers en nieuwe beleidsvoornemens nog. Het Cft ziet graag in deze toelichting meer analyse in termen van 'p' en 'q' evenals een overzicht naar economische categorie van de realisaties in vergelijking met de begroting.
2. Er is geen prognose opgenomen m.b.t. de baten en lasten op basis waarvan een beeld gevormd kan worden over het resultaat op de gewone dienst ultimo boekjaar.
3. In het vervolg van deze brief zal blijken dat het Cft een aantal onderwerpen aan de UR wenst toe te voegen waaronder het dossier betalingsachterstanden (zie onderdeel 1.4).

Het Cft vraagt u om bovengenoemde punten vanaf de derde UR in aanmerking te nemen.

1.3 Normen van artikel 15 Rijkswet

Een sluitende begroting

De gerapporteerde realisaties van de baten (ANG 225,8 miljoen) en lasten (ANG 206,1 miljoen) geven per het eind van het tweede kwartaal een beeld van een op dat moment sluitende begroting met een overschot van ANG 19,7 miljoen op de gewone dienst. De cijfers zijn afkomstig uit de administratie waarbij in de kostensfeer een aantal extracomptabele aanpassingen zijn aangebracht. De UR zou hiermee een redelijk betrouwbaar beeld moeten geven van de uitputting van de begroting per 30 juni 2012, met de kanttekening dat Sint Maarten momenteel bezig is om de vele tussenrekeningen op te schonen waardoor de lasten mogelijk hoger uit zouden kunnen vallen.

Het overschot op de gewone dienst kan worden verklaard uit enerzijds een onderbesteding in de lastensfeer van ANG 10,9 miljoen, en anderzijds meeropbrengsten in de ontvangstensfeer van ANG 8,8 miljoen.

Zoals eerder aangegeven, ziet het Cft graag een uitgebreidere analyse van de realisaties van de lasten, door onder andere een toevoeging van een overzicht naar economische categorie, en een koppeling van de analyse aan een eindejaarsprognose. Hierbij zou naar het oordeel van het Cft ook ruim aandacht moeten worden besteed aan de financiële vertaling van risico's die zich nog niet hebben gemanifesteerd in de administratie maar waarvan het wel verwacht dat deze een al dan niet nadelige uittwerking kunnen hebben op het saldo ultimo boekjaar zoals lopende en / of verwachte tekorten in de sociale fondsen.

Voor wat betreft de baten is er sprake van meeropbrengsten, maar de analyse van deze meeropbrengsten ontbreekt. Er wordt weliswaar een eindejaarsprognose gepresenteerd van de opbrengsten maar het ontbreken van een analyse en toelichting maakt een beoordeling van de prognose onmogelijk. Op basis van een trendanalyse met realisatiegegevens over de afgelopen 5 jaar komt het Cft tot de conclusie dat de ontvangsten per 30 juni 2012 in lijn liggen met de begroting en als de trend over die jaren zich voorziet er voor het eind van het jaar in de inkomstensfeer geen tegenvallers verwacht hoeven te worden. Als rekening wordt gehouden met de tegenvaller in de inkomstenbelasting op vastgoed van niet-ingezetenen van ANG 21 miljoen, welke via de laatste begrotingswijziging uit de begroting is gehaald, kan men zelfs concluderen dat er sprake is van meevallende of compenserende belastingopbrengsten.

Deze meeropbrengsten laten zich moeilijk verklaren door de economische ontwikkeling; de groei is immers nihil. Het is opvallend dat de belastingontvangsten van Sint Maarten ogenschijnlijk geen last hebben van de tegenvallende wereldeconomie. De toelichting bij de meeropbrengsten ontbreekt en als gevolg daarvan is geen eenduidige verklaring te geven voor de meevallende belastingontvangsten. Het Cft vraagt u daarom wederom in de volgende UR meer diepgaande analyses op te nemen van de afwijkingen ten opzichte van de begroting in termen van 'p' en 'q'.

Het Cft signaleert daarnaast een aantal risico's voor de begroting zoals het nog moeten opschonen van tussenrekeningen, het doorwerken van tekorten uit voorgaande jaren, tekorten in enkele sociale fondsen en een zorgstelsel dat bij ongewijzigd beleid op termijn onbetaalbaar wordt, waaraan in de komende UR aandacht zal moeten worden besteed, maar vooral ook in de ontwerpbegroting 2013.

Rentelastnorm

Sinds het in werking treden van de begroting 2012 in april 2012 zijn er geen nieuwe leningen aangegaan waardoor de geconsolideerde rentelasten van de collectieve sector (ANG 11,4 miljoen) voorsnog binnen de rentelastnorm (ANG 27,9 miljoen) liggen.

Uit de informatie in de UR over de kapitaaldienst is niet op te maken of deze kapitaalinvesteringen voldoen aan de criteria en definitie van de UN System of National Accounts (SNA). De meeste kapitaalinvesteringen worden aangeduid met termen als "materiële vaste activa", "overige duurzame activa" en "vervangingsinvesteringen". Een nadere omschrijving van de verschillende kapitaalinvesteringen ontbreekt waardoor het Cft deze investeringen niet kan toetsen aan de criteria en definitie van de SNA. Het Cft heeft u hierop al meermalen gewezen en verzoekt u daarom met klem om in de volgende UR een uitgebreidere toelichting op te nemen.

1.4 Betalingsachterstanden

Een belangrijke oorzaak van de problematische financiële situatie van het voormalig land de Nederlandse Antillen en haar eilandgebieden betrof het opbouwen van schulden door betalingsachterstanden. Het niet afdragen van ingehouden premies aan sociale fondsen, zoals het ambtenarenpensioenfonds, is hier een typisch voorbeeld van. In de aanloop naar de staatkundige herstructurering zijn deze schulden gedeeltelijk gesaneerd. Een gehele sanering van de betalingsachterstanden heeft nooit plaatsgevonden, wat maakt dat Sint Maarten vermoedelijk ook nog betalingsachterstanden heeft uit de periode voor 2008 welke mogelijk een nadelig effect heeft op de beoogde gezonde financiële vermogenspositie van het land per 10-10-'10. Het Cft zal hier in haar advies bij de jaarrekening van het Eilandgebied Sint Maarten per 9 oktober 2010 op terugkomen. Het is het Cft bekend dat u nog in gesprek bent met Nederland over de betalingsachterstanden die uiteindelijk niet gesaneerd zijn. Afhankelijk van de uitkomsten van deze besprekingen, zal een plan ontwikkeld moeten worden om de betalingsachterstanden alsnog te kunnen voldoen. Graag ontvangt het Cft van u inzicht in de stand van zaken van de discussie met Nederland hierover.

Het financieel toezicht heeft mede als doelstelling om betalingsachterstanden te voorkomen. Tegelijkertijd vormen de oude betalingsachterstanden ook een bedreiging voor de toekomst. Om hier effectief toezicht op uit te oefenen is het noodzakelijk dat Sint Maarten hierover als onderdeel van de uitvoeringsrapportage periodiek gaat rapporteren. Het Cft is bereid om uw ministerie hierin te assisteren en heeft daartoe al diverse besprekingen gevoerd met onder andere het ambtenarenpensioenfonds ('APS') en het uitvoeringsorgaan sociale- en ziektekostenverzekering ('USZV').

Uit besprekingen met het ambtenarenpensioenfonds van Sint Maarten (APS) is gebleken dat Sint Maarten momenteel een betalingsachterstand heeft van ongeveer ANG 90 miljoen, welke informatie ook is gedeeld met uw ministerie. Deze achterstand wordt deels veroorzaakt door het niet afdragen van al dan niet ingehouden premies (ANG 40 miljoen) alsmede door bestandsvervuiling (het door de overheid en het fonds hanteren van verschillende bestanden met stamgegevens). De bestandskvervuiling en daaruit resulterende claim worden momenteel onderzocht door de Stichting Overheids Accountants Bureau (SOAB) en bedraagt naar verwachting tussen de ANG 40 miljoen en ANG 70 miljoen. Dergelijke betalingsachterstanden zijn problematisch voor zowel de overheid als het fonds aangezien beide hierdoor in liquiditeitsproblemen kunnen komen. Daarnaast is de overheid boeterente verschuldigd over achterstallige betalingen die de gederfde beleggingsrendementen bij het fonds slechts gedeeltelijk compenseren.

Aangezien betalingsachterstanden zich ook bij andere fondsen of belangrijke crediteuren van de overheid kunnen voordoen wil het Cft met ingang van de derde UR 2012 als onderdeel van de UR geïnformeerd worden over het bestaan en de omvang van de betalingsachterstanden. Over het formaat en de populatie gaat het Cft de komende periode graag met uw ministerie in gesprek. Vooruitlopend op deze besprekingen wenst het Cft graag geïnformeerd te worden over de betalingsachterstanden die door de USZV ten aanzien van de door haar beheerde fondsen aan het ministerie van VSA en het ministerie van Financiën zijn gecommuniceerd.

Het Cft wil hierbij nogmaals benadrukken dat de financiering van lopende uitgaven door het niet afdragen van premies of het niet betalen van crediteuren in het kader van een deugdelijk financieel beheer onacceptabel is. Het sturen op een evenwichtige begroting in termen van baten en lasten in combinatie met het hanteren van een liquiditeitsprognose dient te voorkomen dat Sint Maarten vervalft in het opbouwen van nieuwe betalingsachterstanden. Ten aanzien van betalingsachterstanden die voortkomen uit bestandsvervuiling, moedigt het Cft lopende onderzoeken van bestandsvergelijking aan en adviseert zij Sint Maarten om hier de hoogste prioriteit aan te geven opdat de opbouw van nieuwe betalingsachterstanden wordt voorkomen. Om voorts inzicht te krijgen in de liquiditeitspositie en de ruimte daarin om bestaande betalingsachterstanden in te lopen, ontvangt het Cft graag de liquiditeitsprognose zoals die door uw ministerie is opgesteld.

2. De vier voorwaarden

Zowel in de tweede UR als in de daarbij ontvangen bijlagen wordt gehoor gegeven aan het verzoek van het Cft om nader geïnformeerd te worden ten aanzien van de vier voorwaarden die het Cft heeft gesteld in het traject rond het opstellen van de begroting 2012. In het vervolg wordt per voorwaarde een reactie gegeven op de ontvangen informatie waarbij tevens enkele risico's worden geïdentificeerd voor de (meerjarige) begroting 2013 evenals enkele aspecten waarover het Cft voortaan, met ingang van de derde UR, in de uitvoeringsrapportage wenst te worden geïnformeerd.

2.1 Een realistisch en ambitieus plan van aanpak m.b.t. de verdere versterking van de belastingdienst

Het Cft heeft het 'Plan van Aanpak Verdere Versterking Belastingdienst' ('PvA'), gedateerd 15 augustus 2012 ontvangen. Hiermee is naar het oordeel van het Cft in belangrijke mate voldaan aan de voorwaarde van het Cft ten aanzien van het opstellen van een PvA ter versterking van de belastingdienst.

Vertrekpunt van het PvA is de conclusie dat het functioneren van de belastingdienst nog zeker niet optimaal is hetgeen wordt vertaald naar een lage compliance waardoor de belastingopbrengsten lager uitvallen gegeven het potentieel van het huidige fiscale stelsel. Tevens wordt erkend dat Sint Maarten voor de versterking van de belastingdienst ondersteuning van buitenaf nodig heeft.

De hiertoe ingehuurde firma Taxand heeft haar werkzaamheden in mei 2012 gestaakt lopende een onderzoek naar de aanbesteding en dienstverlening van deze opdracht. Het wegvallen van Taxand wordt momenteel intern opgevangen.

Het Cft signaleert ten aanzien van de uitvoering een aantal risico's dat het graag met u zou willen bespreken. In totaal zijn er 47 knelpunten geïdentificeerd die zijn vertaald naar concrete actiepunten. Deze activiteiten zijn vanaf het eerste kwartaal 2012 voor een periode van drie jaar ingepland. De planning is daarmee voldoende ambitieus, maar er worden geen prioriteiten toegekend aan de subdoelstellingen en activiteiten.

In het PvA wordt ook aandacht besteed aan de financiering van het PvA waarmee een bedrag gemoeid is van ANG 5 miljoen, hetgeen een schatting betreft. Het Cft verneemt graag hoe deze raming tot stand is gekomen, welk deel ten laste komt van de USONA middelen en welke deel ten laste komt van de begroting en in hoeverre deze budgettaire middelen zijn bestemd en / of (structureel) zijn opgenomen in de ontwerpbegroting 2013. Aangezien een belangrijk deel nog gefinancierd wordt door USONA gelden waarvan bekend is geworden dat deze samenwerkingsmiddelen zullen worden beëindigd, wordt het Cft graag nader geïnformeerd over de compensatie van deze middelen in de meerjarige ramingen.

Het Cft is over het algemeen tevreden met het PvA dat in belangrijke mate tegemoet komt aan de informatiebehoefte van het Cft. Hierbij wil het Cft wel opmerken dat het succes van dit traject gelegen is in de uitvoering van het PvA. In het PvA wordt al vooruit gelopen op de bewaking van de voortgang van het PvA waarover periodiek in de UR's gerapporteerd zal worden, voor het eerst in de derde UR. plan.

2.2 Een realistisch en ambitieus vijfjarenplan m.b.t. de verbetering van het financieel beheer in overeenstemming met PEFA

Het Cft heeft bij het opstellen van dit vijfjarenplan een faciliterende rol gespeeld teneinde uw ministerie te ontlasten. Onlangs is de laatste input ten behoeve van dit plan van de stakeholders binnen het financieel beheer van de overheid ontvangen. Dit eerste concept is vervolgens door het Cft van commentaar voorzien. Het Cft verwijst voor dit commentaar naar de aan uw ministerie gezonden versie van het vijfjarenplan. Op hoofdlijnen komt het vijfjarenplan in belangrijke mate tegemoet aan de eisen die aan een dergelijk plan, alsmede vanuit de Rijkswet, gesteld kunnen worden. Op onderdelen zijn de te nemen acties en vertaling daarvan in een meerjarige activiteitenplanning echter nog onvoldoende uitgewerkt. Het Cft vraagt u daarom om dit concept nogmaals te bezien in relatie tot ons commentaar, opdat het vijfjarenplan eind september kan worden goedgekeurd door de Raad van Ministers.

2.3 Een realistische en ambitieuze planning om de meerjarige financiële ontwikkelingen in beeld te brengen van de ouderdomsvoorzieningen, sociale fondsen en ambtenarenpensioenen, en mogelijke alternatieven te ontwikkelen gericht op de begroting 2013

Ouderdomsvoorzieningen

Het Cft heeft het rapport "Towards a Sustainable and Affordable AOV Pension System", Steering Committee Social Security and Pensions, versie 14 februari 2012, alsmede het rapport "A sustainable Pension System for country Sint Maarten, versie 22 december 2010 ontvangen. In deze rapportages is het meerjarige financiële beeld van het AOV fonds in beeld gebracht en worden er aanbevelingen gedaan om de duurzaamheid op de lange termijn verder te versterken. Hiermee is voldaan aan de door Cft gevraagde informatie. Het Cft treedt graag met u in gesprek over de verdere acties welke genomen dienen te worden ter realisering van de aanbevelingen.

Mede als gevolg van de nu nog relatief jonge bevolking van Sint Maarten, bijvoorbeeld in relatie tot Curacao, kende het AOV fonds een waardeangroei van ANG 69 miljoen in 2011 welke op basis van de projecties in 2027 nihil zal bedragen en als gevolg van de vergrijzing in 2028 negatief zal worden. Dat is in vergelijking tot Curacao, waar nu al tekorten worden gegenereerd in het AOV fonds, een positief beeld, maar het geeft wel aan dat ook Sint Maarten op de middellange termijn niet gevrijwaard zal blijven van de wereldwijd zichtbare vergrijzing.

In de rapportages worden er bij dit positieve beeld ook risico's geïdentificeerd. Zo stijgen de kosten gedurende de projectie tot 2030 als gevolg van de vergrijzing met 600% terwijl de inkomsten slechts met 127% stijgen. De vergrijzing in termen van het percentage inwoners van Sint Maarten dat ouder is dan 60 jaar, zal op Sint Maarten toenemen van 7% in 2011 tot 24% in 2030. Als gevolg hiervan zal het fonds bij ongewijzigd beleid in 2028 tekorten gaan genereren. De vergrijzing zet niet alleen het AOV fonds onder druk maar ook de premies in het zorgstelsel.

Omdat besluitvorming en de hiermee gepaard gaande wetgevingstrajecten ten aanzien van bijvoorbeeld het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd naar 65 veel tijd in beslag nemen dient hier tijdig mee te worden begonnen. Daarnaast wordt een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd doorgaans gefaseerd ingevoerd, waardoor besluitvorming eerder nodig is dan men op basis van de projecties zou verwachten. Regeren is vooruitzien en dat geldt onverkort ten aanzien van de besluitvorming die op korte termijn nodig is om de financieel gezonde positie van het AOV fonds te handhaven.

Het Cft is van mening dat de relatief jonge bevolking van Sint Maarten de unieke mogelijkheid biedt om geleidelijk aan de gevolgen van de vergrijzing op te vangen. Als daar nu geen gebruik van wordt gemaakt, ontstaat het risico dat binnen afzienbare termijn harde maatregelen genomen moeten worden. De overheid heeft dan geen keuze meer tussen in te zetten beleidsinstrumenten en de gevolgen voor de bevolking zullen ingrijpend zijn.

Het Cft adviseert dan ook in het kader van de begrotingsvoorbereiding 2013 en de daarbij horende meerjarencijfers deze ontwikkelingen mee te nemen en concrete beleidsvoornemens tot (geleidelijke) verhoging van de pensioenleeftijd te formuleren.

Zorgsector

Het Cft heeft het rapport "Uitwerking Uitgangspunten Nationale Ziektekosten Verzekering Sint Maarten", Stuurgroep NZV, versie oktober 2011, met de tweede UR ontvangen. In dit rapport wordt een uiteenzetting gegeven van de plannen voor het invoeren van een nieuwe nationale ziektekostenverzekering (*National Health Insurance*, 'NHI').

Volgens het rapport is de huidige financiering van de gezondheidzorg nadrukkelijk toe aan een grondige herziening teneinde de zorgvoorzieningen op termijn betaalbaar en toegankelijk te houden. Belangrijke overwegingen hiertoe zijn onder meer geweest het verbrokkeld stelsel van de huidige ziektekostenverzekeringen en het feit dat een derde van de huidige ingezetenen niet verzekerd zijn voor ziektekosten. In het rapport worden voorstellen gedaan voor een nieuw basispakket, invoeren van zorgcontracten tussen uitvoeringsorgaan en zorgaanbieders, uniforme maximum tarieven, een contributiesysteem waarbij een premie van 14,9 % wordt gehanteerd tot een bepaald inkomen, nominale premies vanaf een bepaald inkomen per persoon en per kind, verhoging van de pensioenleeftijd, een overheidsbijdrage van ANG 20 miljoen per jaar voor specifieke groepen, de inning van de premies en uitvoering van de verzekering door het SZG, heffing door de belastingdienst en het opzetten van een waarborgfonds voor het afdekken van risico's voortkomend uit niet verzekerden die volgens internationale verdragen wel recht hebben op medisch noodzakelijke zorg. Op basis van de aannames wordt uit het in het rapport gepresenteerde model geconcludeerd dat het voorgestelde stelsel financieel duurzaam is met reserves van ANG 222 miljoen in 2030. Er wordt ook geconcludeerd dat deze duurzaamheid alleen gegarandeerd is als er aanvullende maatregelen genomen worden omdat anders bij ongewijzigd beleid vanaf 2024 het vermogen van de SZG zal gaan afnemen.

Wereldwijd staat de financiële duurzaamheid van zorgstelsels in de aandacht. Het is voor een overheid van groot belang goed inzicht te hebben in de huidige en te verwachten lasten welke voortkomen uit het zorgstelsel teneinde de druk op de (meerjaren) begroting binnen een acceptabele grens te kunnen houden. Ook op Sint Maarten zijn er indicaties (ondermeer uit het rapport "Met de welvaart stijgen de ziektekosten", Bestuur en Management Consultants, juni 2007 en verkregen informatie van het SZG) dat Sint Maarten bij ongewijzigd beleid grote financiële druk kan verwachten op de overheidsbegroting daar de zorgkosten harder stijgen dan de premieontvangsten. De indicaties geven aan dat dit in 2012 al het geval kan zijn.

Het ontvangen rapport bevat echter geen informatie over de huidige financiële situatie van het fonds voor de ziektekostenverzekering ('ZV'), de verwachte meerjarige financiële ontwikkelingen bij ongewijzigd beleid en hoe invoering van de voorgestelde nieuwe ziektekostenverzekering dit beeld verandert. Hierdoor is vooralsnog niet voldaan aan het informatieverzoek van het Cft en kan door het Cft het voorgestelde nieuwe stelsel in onvoldoende mate beoordeeld worden.

Gegeven de geconstateerde risico's voor de overheidsbegroting, acht het Cft verder uitstel van de benodigde analyse zeer ongewenst. Er dient derhalve op zeer korte termijn inzicht verschaft te worden in de financiële meerjarige houdbaarheid van het huidige stelsel en het resultaat van de invoering van in voorbereiding zijnde alternatieven zoals het NHI. Het Cft verzoekt u daarom dringend om het Cft binnen twee weken nader te informeren over hoe en binnen welke termijn het benodigde inzicht verkregen gaat worden. Noch in de begroting 2012 noch in de meerjarenbegroting is er rekening gehouden met meerkosten voor de overheid van het zorgstelsel. Het Cft gaat er van uit dat op zeer korte termijn op basis van de gevraagde analyse de lasten van het zorgstelsel voor de overheid in de begroting 2012 en verder worden verwerkt. De begroting is in de ogen van het Cft niet volledig zoals bedoeld in artikel 15 lid 2 Rijkswet als geen rekening is gehouden met de meerjarige risico's die bestaan uit hoofde van de gezondheidszorg.

Overige fondsen

Ten aanzien van de overige fondsen (OV, AVBZ, FZOG, AWW, Cessentia) welke door de USZV beheerd worden, wordt er in de UR gesteld dat er momenteel een *'Terms of Reference'* wordt uitgewerkt en dat dit begin 2013 moet leiden tot een nadere analyse. Naar het oordeel van het Cft kan deze mededeling niet beschouwd worden als een plan van aanpak. Aan dit onderdeel van de voorwaarde is hiermee nog niet voldaan. Ook heeft het Cft moeite met de voorgestelde planning aangezien het Cft uit besprekingen met het USZV heeft begrepen dat naast het ZV fonds ook het FZOG kampt met tekorten. Het Cft wenst derhalve binnen twee weken alsnog nader geïnformeerd te worden over de financiële positie van de fondsen alsmede hoe en binnen welke termijn Sint Maarten denkt inzicht te verkrijgen in de meerjarige financiële ontwikkeling van die fondsen.

Ambtenarenpensioenen

De SOAB is in opdracht van Sint Maarten momenteel bezig met een bestandsvergelijking op basis waarvan de bestanden van het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten opgeschoond zullen worden. Zodra dit traject gereed is, zal er een onderzoek worden gestart naar de duurzaamheid van het fonds. Sint Maarten verwacht dat dit in de tweede helft van 2012 plaats zal vinden. Naar het oordeel van het Cft kan ook deze mededeling niet beschouwd worden als een plan van aanpak. Aan dit onderdeel van de voorwaarde is daarom niet voldaan. Het Cft wenst ook voor dit onderdeel binnen twee weken alsnog van u een realistisch en ambitieus plan van aanpak te ontvangen waarin helder aangegeven wordt hoe en binnen welke termijn Sint Maarten denkt inzicht te verkrijgen in de meerjarige financiële ontwikkeling van dit fonds.

2.4 Een analyse van de tekorten zoals die blijken uit de jaarrekeningen 2009 en 2010 en de effecten van de structurele componenten van die tekorten voor de lopende en toekomstige begrotingen

Sint Maarten verwijst voor deze analyse naar de eerste UR en concludeert verder dat de tekorten worden veroorzaakt door incidentele tegenvallers die derhalve geen structureel karakter hebben.

Het Cft kan zich niet vinden in deze conclusie. Uit onze analyse van het genormaliseerde tekort 2010 van ANG 36 miljoen blijkt dat hier weldegelijk structurele componenten in kunnen zitten. Zo wordt het tekort voor ANG 11 miljoen verklaard door de niet in de begroting opgenomen indexatie en backservice van ambtenarensalarissen (COLA) welke ook gedurende 2012 voor een dreigend tekort op de gewone dienst heeft gezorgd en mede aanleiding is geweest voor de eerste begrotingswijziging 2012. Het Cft vraagt zich hierbij af of in de ontwerpbegroting 2013 rekening is gehouden met de COLA 2013.

Daarnaast heeft zich een tegenvaller van ANG 7 miljoen voorgedaan in de overige inkomsten die vanwege haar bijzondere aard kritisch geanalyseerd dient te worden. In de ontwerpbegroting 2013 is voor ANG 4,3 miljoen aan diverse inkomsten opgenomen. Zonder uitpuittend te zijn verdient het de voorkeur om diverse inkomsten zoveel als mogelijk uit te splitsen opdat een analyse met de realisaties 2011 mogelijk is.

Een andere opvallende tegenvaller is het niet realiseren van begrote ontvangsten uit hoofde van de vereffening van de boedel van het voormalig land de Nederlandse Antillen van ANG 15 miljoen en het niet realiseren van het inzetten van begrote reserves van ANG 3 miljoen. Het Cft wil hierbij nadrukkelijk opmerken dat voorschotten op, en / of ontvangsten naar aanleiding van de vereffening van de boedel van het voormalig land de Nederlandse Antillen ten gunste komen van het vermogen van het land Sint Maarten en derhalve niet als bate kunnen worden genomen op de begroting of als bijzondere bate in de realisatie cijfers van de gewone dienst. Het inzetten van reserves is ook geen geaccepteerde wijze om een begroting in evenwicht te brengen. Bij de beoordeling van de begroting 2013 zal het Cft hier specifiek aandacht aan besteden.

Tenslotte is er een overschrijding in de sfeer van de goederen, diensten en subsidies van ANG 5 miljoen welke vanuit de ontvangen jaarrekening niet nader te analyseren is. Het Cft wil nogmaals benadrukken dat (gecontroleerde) realisatiecijfers een belangrijke indicatie geven voor de getrouwheid van de begroting en dat uit de jaarrekening gebleken tekorten te allen tijde geanalyseerd dienen te worden ten behoeve van de begrotingsvoorbereiding. Het Cft verwacht dat deze aspecten specifieke aandacht zullen krijgen in het proces van de begrotingsvoorbereiding 2013 en zal deze aspecten in de ontwerpbegroting 2013 specifiek toetsen.

3. Conclusie

Sint Maarten heeft in het tweede kwartaal een belangrijke stap gezet in het verbeteren van de informatievoorziening van de UR die op onderdelen is verbeterd ten opzichte van de eerste UR en wederom tijdig is aangeboden. Toch ontbreekt het op alle onderdelen nog aan een adequate toelichting en ontbreekt daarnaast een eindejaarsprognose, een cijfermatige toelichting naar economische categorieën en een toetsbare omschrijving van de kapitaalinvesteringen.

Kenmerk
Cft 201200827
Blad
11/12

Ten aanzien van de vier voorwaarden is met het ontvangen plan van aanpak versterking belastingdienst en de rapportages ten aanzien de zorgsector en oudedagsvoorzieningen een eerste inzicht gegeven. Het Cft wenst deze onderwerpen, evenals het dossier betalingsachterstanden, toe te voegen aan de UR opdat het Cft en de Staten periodiek geïnformeerd worden over het voortschrijdend inzicht en de voortgang op deze dossiers.

Inzicht in de lange termijn ontwikkeling van de sociale fondsen bij ongewijzigd beleid zijn een absolute voorwaarde voor een houdbare begroting op de middellange termijn. Op de korte termijn geldt dit onverkort voor de analyse van tekorten uit het verleden en de trends in de inkomst sfeer.

Wereldwijd is het de ervaring dat besluitvorming in de zorgsector en ten aanzien van de oudedagsvoorzieningen veel tijd in beslag neemt en gepaard gaat met langdurige wetgevingstrajecten. Maatregelen op deze terreinen zijn maatschappelijk ingrijpend en vergen dus een behoedzaam en zorgvuldig proces. Regeren is vooruitzien en dat geldt onverkort ten aanzien van de besluitvorming die op zeer korte termijn nodig is om de meerjarige houdbaarheid van de sociale fondsen te garanderen.

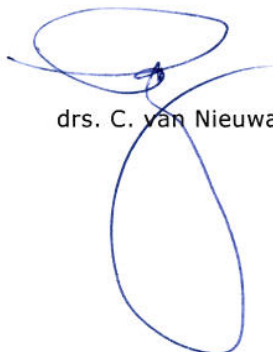
Tenslotte is een plan van aanpak slechts een begin van een verbetertraject. In termen van verbetering van het financieel beheer komt het neer op de uitvoering van die plannen van aanpak alsmede op de prioriteit die daaraan wordt gegeven en de regie die daarop wordt gezet. Deze plannen van aanpak dienen ook allemaal een financiële vertaling te hebben en drukken daarmee op de begroting. Zonder de financiële ruimte voor de uitvoering van een plan van aanpak zullen er geen verbeteringen worden gerealiseerd.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Namens deze,
De secretaris van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop at the top and a long, vertical stroke extending downwards.

drs. C. van Nieuwamerongen

Kenmerk
Cft 201200827
Blad
12/12

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Sint Maarten
De secretaris generaal van Financien